

VLIEGERS MAKEN

Vele modellen voor het maken van vliegers.

Samenstelling en vormgeving: Jack Botermans

Modellen: Alice Weve

Tekst : Rob van den Dobbelsteen

Fotografie: David van Dijk

Tekeningen: Toon v.d. Struijk

Uitgave: Helmond BV Helmond ISBN 9025287670

Formaat: 26,5 x 22,5 cm, 120 blz. paperback
prijs: f 24.90.

Vrijwel elk produkt kun je beoordelen volgens twee aspecten: vorm en inhoud.

De vorm wekt een verwachting en de inhoud moet dat waarmaken. We nemen achtereenvolgens vorm en inhoud van V L I E G E R S M A K E N onder de loep.

De vorm van dit boek scoort niet laag. Een kloek formaat; het omslag toont een schitterende foto van een felrode facetvlieger, onder een aktiverende titel met veelbelovende ondertitel. Doorbladerend, zien we uitstekende foto's van uiteenlopende vliegertypen in verrassende volgorde. Daartussen een aantal strak uitgevoerde tekeningen. Een enkel ongunstig vorm-kenmerk valt pas later op: De bladen liggen binnen de kortste keren los, maar dat wist destijds zelfs Pelham niet te voorkomen.

Met de tekst, in duidelijke letter vormgegeven, raken we al meer bij de inhoud van het boek betrokken. Toch kun je stijl (als vorm) van informatie (als inhoud) onderscheiden. Die stijl is mij te lolbroekig opgepept, maar ik ben misschien wat vooringenomen tegen deze manier van boeken maken. Elke ervaren vliegeraar zal echter moeten beamen dat de informatiewaarde van de tekst nauwelijks die van een gemiddelde advertentie overtreft. Dit is de slechtste kant van het boek. Zoeken we naar de inhoudelijk sterkste kanten, dan moeten de vliegermodellen worden genoemd, die niet alleen bekwaam werden gefotografeerd, maar zeker een interessante kollektie zijn, al is uit een oogpunt van introductie de keuze en volgorde moeilijker te verdedigen. Wie al veel ervaring heeft met vliegers, kan er zeker door geïnspireerd raken. Voor beginners lijkt het gebodene meer verbijsterend dan informatief.

Die tekst is eigenlijk een ontwarbaar mengsel van hele en halve waarheden, afgewisseld met hele onwaarheden. Dat er steeds weer over rubberslang wordt gesproken, waar polytheen, althans transparante kunststofslang wordt bedoeld, is nog betrekkelijk onschuldig. Verwisselen van termen zoals spandraden en toomdraden is erger. Bepaald misleidend wordt het, wanneer er ijskoud staat dat de "slee-speciaal" (bedoeld wordt de zgn. soft sled, de uitvoering, waarbij de stokjes zijn vervangen door open, konische buizen van bekledingsstof) in elk formaat te bouwen zou zijn. Ergens anders vernemen we: "Heden ten dage behoren aan vliegers bevestigde thermometers en dergelijke, tot het belangrijkste instrumentarium van weerkundigen over de gehele wereld."

Bij nader inzien munten de tekeningen al evenmin uit door deskundigheid. In de illustraties van haspels op blz. 103 zijn de ellipsen projectivisch fout gericht, schroeven houttechnisch onjuist aangebracht, trouwens geen enkele tekening in het hele boek bevat ook maar één maat. Zoek het zelf maar uit, lezer!

Voor wie is zo'n boek geschreven? De vraag is wellicht verkeerd gesteld en doet me denken aan een anekdote over iemand die ondeugdelijk voedsel in blik had verkocht. Toen hij ter verantwoording werd geroepen was zijn reactie dat de partij niet voor de konsumptie was bedoeld, maar voor de handel...

harm

stuur eens een foto

We weten dat er heel wat vliegeraars zijn die ook goed met de kamera overwég kunnen. Tot dusver kregen we vrijwel uitsluitend foto's van vliegers die dan bij een artikel hoorden. Graag zouden we ook foto's ontvangen met vliegeraars in aktie. Ter illustratie hierbij een montage van enkele foto's van de afgelopen jaren.

Bij voorkeur ontvangen we niet te kleine formaten, glanzend zwartwit afgedrukt. Desgewenst zenden we ze na gebruik weer terug.

Redaktie